

CONCEPT-VERSLAG VERGADERING REIZIGERS ADVIES RAAD VAN DE VERVOERREGIO AMSTERDAM

Datum : 8 maart 2018

Opgesteld door : J. van den Heuvel – Allround Office Management BV

Aanwezig : R. Schoonveld (voorzitter), N. Ensing (secretaris), I. Willems (2^e secretaris); **RO-VER**: M. van Engelshoven-Huls, M. Waalewijn, F. Sam, T. Niezen, F. de Roode; **Vereniging Stadsvervoerbelang**: R. Visser, R. de Vrieze, T. Tollenaar; **SBO Noord-Holland**: G. Balke; **Cliëntenbelang Amsterdam**: L. Hendriksen; **Fiet-sersbond**: R. Ambags, J. Rikveld; **ANBO**: E. van Eijk, A. Wiertz; **ASVA**: I. Boud-rie

Voor agendapunt 2 en 3: L. Warmerdam en J. Duivis (CXX)

Voor agendapunt 4: H. Boshuizen (EBS)

Voor agendapunt 5 t/m 7: D. Tiemersma, R. van Oeveren, M. Vloeijsberghs (VRA)

Voor agendapunt 8 t/m 11: H. Dragsma, G. van het Bolscher, S. Wichers, C. Schermerhorn (GVB)

Voor agendapunt 12: D. Versluis (IB Amsterdam)

Ook aanwezig: G. Vlijmen en Tijs Teunen (ASVA), H. Brühem en S. Pots (VRA)

Afwezig : T. Kuhlman, E. Koster, H. Miedema

1. Opening/mededelingen

De voorzitter, dhr Schoonveld opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom, in het bijzonder Guus en Thijs van de ASVA die zich komen oriënteren op deelname aan de RAR. Dhr Kuhlman heeft zich afgemeld. De presentielijst gaat rond.

Uit te delen stukken

De secretaris heeft stukken uitgedeeld, onder meer cursussen van Rover.

Mededelingen

- Ed Koster heeft een hartoperatie ondergaan en is 4 tot 5 maanden uit de roulatie. Namens de RAR zijn bloemen gestuurd en er wordt hem een snel herstel gewenst.
- Er zijn scholieren die belangstellingen hebben om in de RAR te participeren, er wordt contact met hen gezocht. Naar ondernemers/MKB die zich kandidaat willen stellen wordt nog gezocht.

Vaststellen van de agenda

Onder 12a wordt de benoeming van de vicevoorzitter besproken en onder 12b een extra vergadering over ruimtelijke ontwikkelingen en OV-verbindingen. De notitie over het terugvorderen van boetes bij CXX wordt geagendeerd voor de extra vergadering. Bij punt 5 wordt een stuk besproken over infrastructuur bij de NZ-lijn en bij 6 het RAR-advies (A1) over reizigersinformatie. Het advies over dubbele hekjes wordt behandeld onder 11a. De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

Concessiegebied Zaanstreek (Connexion)

2. Consumentenplatform

Tijdens het CP kwamen aan de orde: reizigersgroei in de eerste 2 maanden van 2018, de zeer goede resultaten van de kwaliteitsmonitor en ontwikkelingen die gaande zijn in de infrastructuur.

Concessiegebied Amstel- & Meerlanden (Connexion)

3. Update voortgang nieuwe concessie

Volgens dhr Warmerdam laat het Vitence-onderzoek zien dat veel is verbeterd maar nog niet 100%, met telematica gaat het nog niet goed. De doorstroming van lijnen 347, 357 en 342 is verbeterd door de opening van de Lairesestraat. Per 1 april gaat CXX met ZE-bussen (Zero Emission) rijden. Op 18 maart wordt gestart met 4 SPL- en 4 R-netbussen en wordt gekeken naar kinderziektes. Chauffeurs worden opgeleid. Er wordt een brede promotiecampagne gevoerd en ook wordt de Transfer-app geïntroduceerd waarmee een ketenreis gereserveerd kan worden (bus, trein, deelfiets). EBS, GVB NS en Flickbike doen hieraan mee. Het aanbieden van deelfietsen wordt gereguleerd uitgerold in samenwerking met de gemeente Amstelveen. Daarna volgen Haarlemmermeer en andere gemeenten. Dhr Warmerdam wil in het volgende CP wat dieper ingaan op de op handen zijnde infrastructurele ontwikkelingen (Zuidtangent, verbinding A9/A10, Zuidasdok) die effect hebben op routes in AML.

Vragen en opmerkingen

Namens de werkgroep zegt dhr Waalewijn dat nog wel verstoringen worden geconstateerd, ook met in- en uitchecken, maar dat het beter wordt. De werkgroep heeft akkoord gegeven op de kleine wijzigingen per 1 april. Ook heeft de werkgroep suggesties gedaan ter verbetering van de dienstregeling 2019 aan advies-

bureau Goudappel Coffeng. Dhr Warmerdam zegt dat verbeteringen die technisch uitvoerbaar zijn al eerder worden doorgevoerd. Dhr Van Engelshoven-Huls vraagt namens de werkgroep Materieel of het materieel dat overblijft als CXX ZE gaat rijden, in reserve wordt gehouden en eventueel ook aan het GVB in bruikleen gegeven kan worden. Dhr Warmerdam zegt dat 84 bussen achter de hand gehouden worden voor stringen. Wanneer de ZE-bussen eenmaal functioneren zullen de oude bussen worden ingezet voor extra ritten van 347 en 357 op het moment dat lijn 51 vervalt, en 193. Ook zijn ze nodig als pendelbussen tijdens de renovatie van de Zuidtangent. De bussen in AML hebben 10 jaar gereden, zijn redelijk op, maar kunnen eventueel elders worden ingezet, ook als het GVB interesse heeft. Cliëntenbelang vraagt of iets gedaan kan worden aan de zwenkdeuren van bus 346 (dubbeldekker). Ook ziet hij graag een lijstje met lijnen die worden ingekort. Dhr Warmerdam biedt aan samen, in bijzijn van een technische medewerker, naar de deuren te kijken en oplossingen te zoeken. Informatie over in te korten lijnen zal hij aan dhr Hendriksen mailen. Rover meent dat de boete die CXX opgelegd heeft gekregen ten gunste moet komen aan reizigers uit het AML-gebied. Dhr Warmerdam weet dat portefeuillehouder Litjens in de regio raad heeft toegezegd dat dit inderdaad gaat gebeuren.

Concessiegebied Waterland (EBS)

4. Sociaal Veiligheidsplan, adviesverzoek

Namens de werkgroep zegt dhr Rikveld het jammer te vinden dat cashless rijden niet per 1 januari is gelukt. In de bus dient EBS al vroeg duidelijk te maken dat het in het 2^e kwartaal wordt ingevoerd. Naar aanleiding van het aantal mensen (2300) dat gecheckt is vraagt hij hoeveel procent van het totale aantal passagiers wordt gecontroleerd. Verder wordt naar de betekenis van de tabellen A, B en C gevraagd en wordt opgemerkt dat klanten tevreden zijn maar dat chauffeurs zich onveiliger voelen. Dhr Boshuizen zegt dat ABC de ernst van incidenten aangeeft, hij zal dat in het rapport expliciet vermelden. Reizigers zullen tijdig middels een campagne geïnformeerd worden over het cashless rijden. Het totaal aantal reizigers zal voortaan vermeld worden en de heren Rikveld en Kuhlman worden uitgenodigd een keer met een controle mee te gaan. Rover wil weten wat de onveiligheid veroorzaakt bij de verblijfsruimte van chauffeurs. Dhr Boshuizen weet dat het eindpunt bij de M.L. Kingweg in Purmerend slecht verlicht is en dat daar overvallen hebben plaatsgevonden waardoor chauffeurs zich er niet veilig voelen. Bovendien hebben chauffeurs straks weliswaar geen geld meer bij zich maar nog wel kaartjes en eigen telefoons en portemonnees. Dat de chauffeurs zich minder veilig voelen dan reizigers kan te maken hebben met dat de meting een momentopname is, mogelijk op een moment vlak na een incident. Ook sociale media spelen een rol. De Ouderen complimenteren EBS met het overzichtelijke rapport. De voorzitter constateert dat de RAR na kennisgeving van het rapport positief adviseert op het Sociaal Veiligheidsplan.

Algemeen NZ lijn

5. Algemene informatie lijnennet NZ-lijn

Dhr Tiemersma is opdrachtgever voor het team dat betrokken is bij afspraken in alle concessies met vervoerders en gemeenten over de implementatie van de NZ-lijn en het inpassen in het nieuwe lijnennet. De VRA heeft een regierol maar vervoerders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Onderwerpen in de besprekingen zijn: de start van de exploitatie per 22 juli 2018, nieuwe routes bus en tram, aansluitingen, infrastructuur, monitoring, reizigerscommunicatie, marketing en businesscase. Over de startdatum, waarover in Het Parool werd getwijfeld, zegt dhr Tiemersma dat 2 onafhankelijke adviseurs hebben geconstateerd dat nog niet alles op orde is maar er wordt hard aan gewerkt. Eind maart wordt beoordeeld of de nu nog bestaande gebreken zijn opgelost. Alles is erop gericht om 22 juli te halen. Het gaat om kwaliteit, veiligheid en beheersbaarheid. Dhr Tiemersma stelt voor om de RAR begin april in een 'special' uitgebreid te informeren. Op 5 april besluit het DB over de exploitatie. Dan start ook de gezamenlijke campagne van vervoerders, VRA en gemeenten voor de reizigerscommunicatie.

6. Reizigerscommunicatie NZ-lijn

Mw Van Oeveren meldt dat precies over 135 dagen en 14 uur vanaf nu de NZ-lijn gaat rijden. Ze geeft een toelichting op het concessie-overschrijdende communicatieplan. Samenwerkende partijen zijn GVB, CXX, EBS, gemeente, VRA en MeT. Zij brengen een gezamenlijke boodschap uit. Elementen zijn: veranderingen in het OV in de regio en de informatie daarover en eerlijke communicatie (niet iedereen gaat erop vooruit). De doelgroepen zijn: reizigers en potentiële reizigers, primaire reizigers (scholieren, werknemers, ziekenhuisbezoekers, etc.) en secundaire reizigers (werknemers, ziekenhuizen, scholen, theaters etc.). De publiekscampagne start op 9 april op straat, in dagbladen en op social media. Reizigers worden erop geattendeerd dat er een wijziging aankomt. Informatie over het nieuwe lijnennet staat dan op wijnemenjeme.nl. De campagne duurt een maand. Daarna nemen vervoerders het over. Zij zullen reizigers informeren over wat precies gaat veranderen.

7. Informatievoorziening reizigers met een mobiliteitsbeperking

Mw Vloeijsberghs vertelt over het project voor kwetsbare reizigersgroepen. Die dienen goed van informatie te worden voorzien over overstappen. Daartoe worden digitale plattegronden en voelbare plattegronden ontwikkeld. Ook worden informatieve bijeenkomsten georganiseerd met een werkbezoek aan de NZ-lijn. Voor de 3 meest ingewikkelde metrostations CS, De Pijp en Vijzelgracht zijn 3D-plattegronden gemaakt waarop te zien is hoe iemand van de ene verdeelhal naar de andere kan komen of naar de tram. De voelbare plattegronden zijn een idee van dhr Hendriksen en zijn begin juni beschikbaar. De plastic variant is te bestellen, de harde variant komt op OV-servicepunten te liggen. Mw Vloeijsberghs meldt dat gisteren door GVB, Cliëntenbelang, MEE en VRA het convenant Mobiliteitsassistentie Amsterdam is ondertekend. Doel is reizigers met een mobiliteitsbeperking zoveel mogelijk zelfstandig te laten reizen. Gestart wordt met een pilot, mensen met een beperking kunnen een OV-buddy aanvragen voor hulp bij het overstappen.

Vragen en opmerkingen bij agendapunten 5, 6 en 7

De FB stelt dat de communicatie te laat is gestart. Alle folders voor culturele instellingen zijn al gedrukt. De informatie van het GVB was al in november beschikbaar. Vorig jaar was toegezegd dat de RAR nauw betrokken zou worden bij het communicatieplan en meerdere malen is naar de stand van zaken gevraagd. Nu pas komt de VRA met een voor de RAR nog onbekend plan. Dhr Tiemersma ging ervanuit dat de RAR met deze presentatie voldoende betrokken zou zijn. Hij gaat graag het gesprek aan over zaken die de RAR nog mist in deze voorbereiding en betreurt het dat de RAR niet eerder gevraagd is om mee te denken. Rover vraagt of de mobiliteitsassistent ook kan worden aangevraagd door mensen die altijd hulp nodig hebben in het OV. Verder wordt opgemerkt dat reizigers vooral ter plekke informatie nodig zullen hebben omdat niet iedereen zich thuis zal voorbereiden. Ook wordt gepleit voor informatie op haltes en in bussen en trams (folders), zodat dagelijkse reizigers ver van tevoren zien dat veranderingen gaan plaatsvinden. Mw Vloeijsberghs zegt dat de pilot klein begint en daarna wordt uitgerold, vrijwilligers moeten nog worden ingewerkt. Het idee is dat is dat een paar keer begeleiding voldoende is. Wellicht is een buddy voor langere tijd mogelijk maar dat is haar niet bekend. De ASVA vraagt of de informatie ook op de apps (GVB en 9292) verschijnt en of er reclame komt op sociale media. Dhr Tiemersma weet dat er een hele maand lang campagne wordt gevoerd op alle social media, ook op de apps. Cliëntenbelang is blij met de speciale aandacht voor mensen met een beperking en de heldere presentatie. Ten aanzien van het convenant zijn er nog veel vragen, onder andere of de buddy aangevraagd kan worden in het hele GVB-gebied en op CXX-bussen, wie kunnen er van een buddy gebruik kunnen maken en tot hoe laat. Dhr Tiemersma stelt voor dat in de RAR nog een keer een toelichting gegeven wordt, dan kunnen ook alle vragen worden beantwoord. SBO vraagt aan de ouderen te denken en daarom ook fysiek informatie te blijven verstrekken. Door de Ouderen wordt toegevoegd dat in het kader van de toenemende vergrijzing en de gevraagde zelfredzaamheid de informatie ook op haltes moet worden geplaatst. Voorkomen moet worden dat ouderen straks thuis blijven zitten. Informatie kan niet alleen online beschikbaar zijn, ouderen gebruiken geen apps, er moet ook een uitvouwbare lijnnetkaart komen. Ook dhr Tiemersma vindt dat niemand mag worden uitgesloten en dat niet-digitale informatie goed moet worden geregeld. De lijnnetkaart wordt huis-aan-huis verspreid. Op haltes komt zeker ook informatie, over wanneer welke informatie wordt gepresenteerd wordt nog nagedacht. Het aanbod van een 'special' met uitgebreidere informatie wordt volgens de voorzitter op prijs gesteld. In verband met de planning zal hij daar later op terugkomen.

Concessiegebied Amsterdam (GVB)

8. Reizigerscommunicatie NZ-lijn

Mw Van het Bolscher geeft een presentatie over reizigerscommunicatie van het GVB. Een van de doelen is dat 90% van de Amsterdammers weet dat het netwerk ingrijpend verandert, wat het betekent en waar informatie vandaan gehaald wordt. Er is individueel en in groepssessies marktonderzoek gedaan onder reizigers. De communicatie is gebaseerd op door deelnemers aangegeven thema's: drukte in de stad, ondergronds reizen en veranderingen. VRA begint een campagne over dat iets gaat veranderen. Vanaf half mei sluiten de individuele vervoerders zich aan en wordt naar elkaars informatie verwezen. Met de campagne wil het GVB vakmanschap en persoonlijkheid uitstralen. Op dit moment worden testreizigers geworven, inmiddels zijn er 16.000 belangstellenden. Testreizen duren 2 tot 4 uur, zijn allemaal verschillend en vinden plaats op verschillende dagdelen. Inschrijven kan op www.gvb.nl/testmee. Op het gemeenschappelijke platform www.wijnemenjemee.nl wordt de grote massa aangesproken. Wanneer de dienstregelingen bekend zijn zal op 9292 te zien hoe een reis er precies uit komt te zien. GVB is met de regiovervoerders in gesprek over de gezamenlijke boodschap. Er breken nieuwe tijden aan voor bus- en tramchauffeurs, reizigers en buurten en dit wordt aan specifieke doelgroepen in de huisstijl kenbaar gemaakt op abri's, sociale media, trams en bussen. Ook wordt een huis-aan-huisfolder verstrekt en worden promotie- en serviceteams ingezet. In april/mei gaat een mailing uit naar bedrijven, theaters en distributiepunten,

voor sommige is dit wellicht te laat. Overige middelen zijn onder meer nieuwe (interactieve) lijnennetkaarten en haltevertrekstaten.

Vragen en opmerkingen

Rover wil weten of zoals gevraagd de lijnennetkaart op abri's de hele regio omvatten of, als dat niet mogelijk is, er in ieder geval digitaal een regionale kaart beschikbaar is, inclusief Zaanstreek en Waterland. Mw Schermerhorn weet dat de VRA een statische lijnennetkaart maakt met de nieuwe lijnen maar zonder stations. De dynamische kaart toont bij benadering voor de hele regio hoe de reis eruit komt te zien, naar Purmerend of naar Amsterdam. Voor Rover is het onbegrijpelijk dat de kaart nu pas gemaakt wordt terwijl het lijnennet al maanden bekend is en de RAR er tevens al maanden om vraagt. Verder wordt gevraagd of de juiste haltes worden vermeld op de lijnennetkaart. Mw Van het Bosch zegt dat de kaart zo actueel mogelijk wordt gemaakt, helaas zijn werkzaamheden niet altijd tijdig bekend. Cliëntenbelang pleit voor een test op maat voor mensen met een visuele beperking en vraagt hoe de communicatie over de speciale bijeenkomst voor mensen met een beperking zich verhoudt tot die van de VRA. Verder wordt opgemerkt dat bij omroepberichten nog het achterhaalde woord 'streekvervoer' wordt gehanteerd. Beter is de lijnen te noemen waarop men kan overstappen. Volgens mw Schermerhorn wil het GVB heel graag dat mensen met een beperking zich opgeven voor de testreizen. Wanneer extra begeleiding nodig is of wanneer iemand zich voor een bepaalde test wil opgeven, kan dat worden vermeld. Ze zal doorgeven dat contact moet worden opgenomen met Cliëntenbelang/Oogvereniging. In de omroep is het soms onmogelijk alle lijnummers te noemen waarop kan worden overstapt, daarom wordt de term streekvervoer gebruikt. Mw Schermerhorn neemt de vraag mee en staat open voor nieuwe suggesties. Stadsvervoerbelang wil weten of in de communicatie ook wordt aangegeven waar reizigers na de invoering met klachten terecht kunnen. Mw Van het Bosch zegt dat de klantenservice te bereiken is voor klachten en verder zitten bij het ikneemjemeepplatform medewerkers klaar om allerhande vragen te beantwoorden. Regio overstijgend zijn afspraken gemaakt met de vervoerders zodat de juiste vragen bij de juiste organisaties terechtkomen.

9. Metroafstanden matrix

Dhr Dragsma licht de meegezonden matrix toe. Het gaat niet alleen over de metro, ook over GVB Flex. Hij wil graag de werkgroep Tarieven uitnodigen om er uitgebreider bij stil te staan.

Vragen en opmerkingen

Rover vraagt of het klopt dat voor een rit met de NZ-lijn van Zuid naar Noord meer meters betaald moet worden dan nu het geval zijn. Dhr Dragsma legt uit dat het om de geografische afstand gaat plus 250m. Dat is minder dan de huidige afstand. Bij bussen en trams is de route van het voertuig bepalend, bij de metro is altijd duidelijk welke afstand in rekening wordt gebracht. Voor gelijkwaardige situaties is de afstand aangepast. De voorzitter constateert dat de werkgroep zich verder over de matrix zal buigen en te zijner tijd met een concept advies zal komen. Op de vraag van de Ouderen over korting legt dhr Dragsma uit dat het niet gaat om een apart kaartje maar om een propositie. Reizigers die op saldo reizen kunnen straks voor een vast bedrag korting krijgen. De verrekening gebeurt achteraf via automatische incasso. De korting geldt ook voor 65+- en kindertarieven en kan oplopen tot 47%. De voorzitter stelt vast dat de RAR instemt met het voorstel.

10. Nieuwe kaartautomaten

Mw Wickers geeft uitleg over nieuwe kaartautomaten die begin 2019 de oude gaan vervangen. De nieuwe zijn ontworpen vanuit de reiziger, niet vanuit de leverancier, en moeten de doorstroom bevorderen. Het gaat om 2 types, Full en Light. Bij beide kan met pinpas en contant worden betaald en producten opgehaald worden. De kleurstelling is R-net, er is een spreekknop en een OV-kaartlezer met braille. De meest verkochte producten staan bovenaan en de displays zijn 4-talig. Op metrostations komen 80, minimaal 1, automaten en op tram- en bushaltes in totaal 60.

Vragen en opmerkingen

Cliëntenbelang wil weten of de automaten een vergroot displayweergave voor slechtziende reizigers en tiptoetsen hebben en of de automaten kunnen spreken. Mw Wickers zegt dat de automaat een touchscreen heeft en geen vergroot display. Er is getest op alle vormen van kleurenblindheid maar niet op slechtziendheid. Wel komt er een (grote) tekst-to-speechknop op waarmee het scherm wordt voorgelezen. Cliëntenbelang constateert dat de automaat daarmee niet voldoet aan de Europese regelgeving voor toegankelijkheid voor slechtzienden. Gevraagd door Stadsvervoerbelang naar de kwaliteit van de touchscreens zegt mw Wickers dat die sterk verbeterd zijn ten opzichte van de vorige, ook de lichtsterkte. De FB ziet dat de automaten fors van afmeting zijn en vraagt of iemand met een rolstoel erlangs kan. Volgens mw Wickers voldoen ze aan het PvE voor solitaire tramhaltes, er is een vrije doorloop van 1.20m. Mw Wickers wil weten of het nuttig is om in braille de plek waar de OV-chipkaart moet worden neergelegd aan te brengen of het telefoonnummer van de klantenservice en of het nuttig is om geleidelijnen te plaatsen naar de

automaten toe. Volgens Cliëntenbelang is dit nuttig, markeren van de automaten is ook belangrijk. Cliëntenbelang had graag eerder mee willen denken.

11. Uitnodiging RAR NZ-lijn stations

Mw Schermerhorn nodigt de RAR uit om een aantal NZ-lijnstations te komen bekijken en eventueel een testrit te maken. De voorzitter stelt voor dit voorafgaand aan de vergadering van 19 april te doen. Wellicht kan dan op een andere locatie vergaderd worden. Mw Schermerhorn onderzoekt het voorstel.

11a. Dubbele hekjes op CS

Namens de werkgroep vertelt dhr Balke dat de poortjes op CS maar aan 1 kant een bredere ingang hebben. Dit is een ongelukkige situatie omdat mensen met een rolstoel zo diagonaal door de loopstroom bij de poortjes moeten komen. Gepleit wordt voor een brede poort aan weerszijden. Ook de geleidelijnen moeten dichter naar de poortjes toe, nu zit er 10m tussen. De voorzitter stelt voor dat de secretaris op basis van het concept een advies schrijft en dat op korte termijn een afspraak wordt gemaakt met iemand van MeT om ter plekke te gaan kijken wat moet gebeuren. De voorzitter gaat graag mee.

Algemene onderwerpen

12. Ontwerp Marnixplein

Dhr Versluis geeft een toelichting op de meegezonden stukken en kaart. Het Marnixplein is een druk en gevaarlijk punt. In het ontwerp is nu gekozen voor 2 haltes tegenover de glashandel en 2 uit elkaar liggende haltes bij het Marnixbad. Alles afwegende was dit de op een na beste oplossing. Het meest veilige plan voor fietsers, 2 haltes tegenover de Marnixstraat met een knip voor het autoverkeer, wordt op termijn uitgevoerd als de studie bekend is naar de totale verkeerscirculatie. Het voorliggende ontwerp wordt op 29 maart met de buurt besproken en uitgevoerd van september tot en met december. Wijziging op korte termijn is nodig vanwege vervanging van en onderhoud aan het spoor en het toegankelijk maken van haltes.

Vragen en opmerking

Op de vraag van de Ouderen over de loopafstand naar invalideparkeerplaatsen antwoordt dhr Versluis dat er 5 invalideplekken zijn ter plaatse van de halte en daarnaast nog 4. Alles wordt opgeschoven en in overleg met bewoners van seniorenwoningen met een parkeervergunning wordt gekeken of het voldoet aan de normen voor loopafstanden. Cliëntenbelang vraagt hoe de overstap van tram 5 naar tram 3 eruit gaat zien in de toekomstige situatie als de halte niet meer op de brug is. Dhr Versluis zegt dat, ook als de haltes tegenover elkaar neergelegd zouden worden, men sowieso naar een andere halte moet lopen. Op de brug gaan alle haltes weg. Omdat de kruising niet geregeld is met een VRI kunnen helaas geen geleidelijnen aangebracht worden. De CVC (Centrale Verkeerscommissie), waar ook Cliëntenbelang vertegenwoordigd is, heeft akkoord gegeven op het ontwerp. Rover pleit voor goede vervangende haltes tijdens de werkzaamheden, voor het meteen al aanbrengen van de knip, het vrijhouden van de binnenring voor OV en 2 haltes van lijn 5 tegenover elkaar bij het Marnixbad. Dhr Versluis zegt dat dit in de besluitvorming wordt gebracht als eindbeeld, maar er dient nog bestudeerd te worden of de Jordaan en met name de markt goed bereikbaar blijven. De voorzitter constateert dat de RAR instemt met het ontwerp voor de eindsituatie maar niet akkoord is met de tussenoplossing. Die is te gevaarlijk vanwege de te grote afstand tussen de overstaphaltes, met name voor mensen met een beperking.

12a. Benoeming vicevoorzitter

De RAR stemt in met de benoeming van dhr Van Engelshoven-Huls tot vicevoorzitter. Mw Van Eijk wordt bedankt voor het tussentijds waarnemen van de functie.

12b. Extra vergadering ruimtelijke ordening en mobiliteit

De extra vergadering staat gepland op donderdag 22 maart om 17.00 uur. De locatie wordt nog nader bepaald, waarschijnlijk wordt het De Burcht.

12c. Special NZ-lijn

De RAR vindt het voorstel van dhr Tiemersma voor een special over de NZ-lijn alleen nuttig als met de inbreng nog iets gedaan wordt en vragen ook echt beantwoord worden. Verder bestaat de angst dat de VRA straks bij besluiten zegt dat alles met de RAR is overlegd terwijl slechts uitleg is gegeven. Het ontwerp is echter dusdanig belangrijk, ook met het oog op de verkiezing en eventueel uitstel van de startdatum, dat een extra sessie nuttig is om een vinger aan de pols te houden. De voorzitter stelt voor het in de agendacommissie verder voor te bereiden. David Aulman zal bij de sessie aanwezig zijn.

13. Heidag

De heidag staat gepland op zaterdag 2 juni.

14. Uitnodigingen/verzoeken

Bij de uitgedeelde stukken zitten uitnodigingen voor cursussen en trainingen van Rover. De voorzitter beveelt deze warm aan. Het cursusgeld zit in het budget van de RAR.

15. Update Regeling RAR

De secretaris meldt dat de Regeling even on hold is gezet omdat die pas in werking kan treden nadat het digitale blad gemeenschappelijke landelijke regeling bekend is gemaakt. Er wordt op teruggekomen.

16. Werkgroepen, voortgang en vernieuwen samenstelling

- Er is een verslag van de werkgroep Renovatie oostlijn. Op station Diemen Zuid moet een lift komen en dat dient op de investeringsagenda te worden gezet van de VRA. Cliëntenbelang moet hiermee aan de slag.
- De werkgroep Tarieven wordt opnieuw ingesteld. Deelnemers zijn de heren Visser (voorzitter), Rikveld, Vonk (ex-RAR) en een nog te bepalen lid van de ASVA. Er wordt contact gezocht met dhr Dragsma.

17. Verslag vergadering 25 januari

Pagina 4, punt 12, eerste zin: *lijn 53* moet zijn *lijn 54*. Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

18. Rondvraag

- Mw Niezen vraagt waar toeristenbussen hun standplaats krijgen in Amsterdam en of de buitenlift bij het Amstelstation nog wordt gerealiseerd. Dhr Hendriksen weet dat de lift er al is.
- Dhr Tollenaar zegt dat wat in het Parool vermeld staat over wat nog onderzocht moet worden bij de NZ-lijn, belangrijke zaken zijn. Verder heeft hij gelezen dat er elektrische bussen komen voor de GVB-lijnen 15, 42 en 37. Hij wil hier meer over weten, ook over de laadsystemen.
- Dhr Hendriksen heeft punten in te brengen voor de heidag. De voorzitter stelt voor die te mailen naar de agendacommissie en de andere leden. Op de volgende vergadering wordt de invulling besproken.
- Mw Wiertz wil graag stukken hebben van de vorige heidag. De voorzitter zorgt ervoor dat ze worden opgestuurd.
- Ten behoeve van een goede verdeling van taken op het secretariaat vraagt de secretaris mails over de agenda en adviezen aan haar te sturen en algemene zaken naar mw Willems.

De voorzitter bedankt iedereen voor hun komst en bijdragen en sluit de vergadering om 19.20 uur.

	Actie	Afspraken
1	Secretaris	Afspraak WG Oostlijn + VZ/ MET brede poortjes